

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 277/2025-35

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED] zastúpeného Michalko Legal s.r.o., Suché miesto 47, Chorvátsky Grob, proti uzneseniu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 31D/10/2024 z 9. decembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **p r i j í m a** na ďalšie konanie v celom rozsahu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. februára 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv na súkromný a rodinný život podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), na prístup k verejným funkciám podľa čl. 30 ods. 4 ústavy, na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práv na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a na súkromný a rodinný život podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru uznesením označeným v záhlaví o jeho odvolaní proti rozhodnutiu, ktorým bol mu bol disciplinárnym senátom dočasne pozastavený výkon funkcie sudcu.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že prokurátorka Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky vznesla proti sťažovateľovi obvinenie uznesením č. k. VII/3 Gv 76/19/1000-57 z 9. marca 2020 (ďalej len „uznesenie o obvinení“) pre úmyselný trestný čin, za ktorý môže byť odvolaný z funkcie sudcu. Proti sťažovateľovi bolo vznesené obvinenie za zločin zasahovania do nezávislosti súdu v zmysle § 342 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že a) v zmysle bodu 7 uznesenia o obvinení mal sťažovateľ v bližšie nezistený deň v decembri 2016 z pozície predsedu Krajského súdu v Bratislave v priestoroch svojej kancelárie pôsobiť na zákonného sudcu v súdnej veci [REDACTED]

(v súvislosti s „kauzou Technopol“), aby konal v prospech jednej strany konania tak, že mu povedal, že „čo s tým [REDAKOVANÉ] povyvádzali, že to treba dať do poriadku v prospech [REDAKOVANÉ], že ho o uvedené požiadal advokát [REDAKOVANÉ], ktorý za ním prišiel na dovolenku do Rakúska,“ a b) v zmysle bodu 18 uznesenia o obvinení mal sťažovateľ v presne nezistenom čase v období rokov 2016 a 2017 v priestoroch Justičného paláca v Bratislave opakovane kontaktovať podpredsedu Okresného súdu Bratislava I [REDAKOVANÉ] a žiadať od neho, aby mu zistil podrobné informácie o súdnych konaniach vedených na okresnom súde pod sp. zn. 26Cb/71/2016 a sp. zn. 33Cb/71/2016 (v súvislosti s „kauzou ECO-INVEST“) s odôvodnením, že chce pre žalovaného zabezpečiť konkrétneho právneho zástupcu, a v presne nezistenom čase na prelome rokov 2016 a 2017 mal od neho požadovať, aby z titulu jeho funkcie podpredsedu okresného súdu zabezpečil u zákonných sudkýň, že uvedené súdne konania budú čo najskôr odstúpené na krajský súd na účel rozhodnutia o odvolaní.

3. Ústavný súd uznesením č. k. PL. ÚS 4/2020-188 z 12. marca 2020 nedal súhlas na vzatie sťažovateľa do väzby.

4. Proti uzneseniu o obvinení podal sťažovateľ sťažnosť, ktorá bola uznesením generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. k. XVI Gn 10/20/1000-14 z 15. mája 2020 zamietnutá.

5. Sťažovateľ následne podal podnet na zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní – uznesenia o obvinení a uznesenia generálneho prokurátora podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku. Generálna prokuratúra mu následne listom č. k. XVI/2 Pz 65/20/1000-22 z 26. októbra 2020 oznámila, že na konanie o tomto podnete nie sú splnené zákonné podmienky, pretože „generálny prokurátor nie je oprávnený v rámci konania podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku preskúmavať svoje vlastné právoplatné uznesenie vydané v prípravnom konaní“.

6. Na základe návrhu ministra spravodlivosti Slovenskej republiky bol sťažovateľovi ako sudcovi krajského súdu rozhodnutím disciplinárneho senátu sp. zn. 4Dp 1/2020 zo 17. marca 2020 (ďalej len „rozhodnutie disciplinárneho senátu“) dočasne pozastavený výkon funkcie sudcu, a to až do právoplatného skončenia trestného stíhania, s odôvodnením, že „vznesením obvinenia voči sudcovi pre úmyselný trestný čin zasahovania do nezávislosti súdov bola do značnej miery spochybnená jeho morálna integrita a spôsobilosť vykonávať sudcovskú funkciu v súlade s etickými zásadami, a preto ďalšie zotrvanie sudcu v štádiu aktívneho výkonu sudcovskej funkcie je z hľadiska ohrozenia dôvery verejnosti v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov neakceptovateľné“.

7. Sťažovateľ podal proti rozhodnutiu disciplinárneho senátu odvolanie z 23. marca 2020.

8. Ústavný súd nálezom č. k. II. ÚS 130/2021-29 zo 16. júna 2021 vyslovil porušenie sťažovateľovho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho správneho súdu v konaní o odvolaní proti rozhodnutiu disciplinárneho senátu v dôsledku zistených prietáhov.

9. Ústavným zákonom č. 422/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, bol zriadený najvyšší správny súd, ktorý podľa § 101e ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov začal svoju činnosť 1. augusta 2021 a stal sa príslušným na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa proti rozhodnutiu disciplinárneho senátu.

10. Sťažovateľ vznesol 21. februára 2022 proti členovi disciplinárneho senátu 31D najvyššieho správneho súdu Mgr. Michalovi Novotnému a prísediacemu doc. JUDr. Mariánovi Gibovi, PhD., námietku zaujatosti. Najvyšší správny súd uznesením sp. zn. 33Dz/7/2022 z 28. februára 2022 sudcu Mgr. Michala Novotného nevylúčil z vykonávania úkonov disciplinárneho konania vo veci sťažovateľa, avšak prísediaceho sudcu doc. JUDr. Mariána Gibu, PhD., vylúčil.

11. O odvolaní sťažovateľa rozhodol najvyšší správny súd uznesením sp. zn. 31D/10/2021 z 26. apríla 2022, teda viac ako dva roky po jeho podaní, tak, že rozhodnutie disciplinárneho senátu potvrdil.

12. Ústavný súd nálezom č. k. III. ÚS 715/2022-59 z 2. októbra 2024 (ďalej len „zrušujúci nález“) rozhodol, že najvyšší správny súd potvrdzujúcim uznesením z 26. apríla 2022 porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, uvedené uznesenie zrušil a vec vrátil najvyššiemu správne súdu na ďalšie konanie.

13. Najvyšší správny súd ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením sp. zn. 31D/10/2024 z 9. decembra 2024 rozhodnutie disciplinárneho senátu zo 17. marca 2020 opätovne potvrdil.

14. Mestský súd Bratislava I v trestnej veci sťažovateľa uznesením sp. zn. 57T/26/2023 z 12. februára 2025 odmietol obžalobu a vec vrátil prokurátorovi s odôvodnením, že boli zistené závažné procesné chyby – hrubé porušenie práva na obhajobu znemožňujúce po podanej obžalobe rozhodovať súdom vo veci samej. Prokurátor podal proti uzneseniu sťažnosť, spis bol 10. marca 2025 predložený odvolaciemu súdu, a to Krajskému súdu v Trnave, ktorý uznesením sp. zn. 6To/38/2025 z 29. apríla 2025 sťažnosť zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

15. Sťažovateľ podáva proti napadnutému uzneseniu najvyššieho správneho súdu ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje, že

a) najvyšší správny súd si za základné kritérium na rozhodovanie nestanovil v zmysle zrušujúceho nálezu otázku „*nevyhnutnosti*“ pozastavenia výkonu funkcie, ale iba otázku „*účelovosti*“, t. j. či je z konania orgánov činných v trestnom konaní identifikovateľný zámer, účel obmedziť či zabrániť sťažovateľovi vo výkone funkcie, čo považuje sťažovateľ za nesprávne a reduktívne. Orgány činné v trestnom konaní, resp. súdy nemusia konať účelovo (čo je takmer nemožné priamo preukázať), napriek tomu môžu konať neefektívne, zdĺhavo a bez osobitnej starostlivosti a urýchlenia, a teda aj bez nutnosti konštatácie účelovosti je možné konštatovať, že dočasné pozastavenie výkonu funkcie prekročilo nevyhnutnú dobu. Najvyšší správny súd však k tomu pristúpil opačne, vyžadoval osobitné znaky účelovosti, a hoci neefektivitu v postupe orgánov činných v trestnom konaní a súdov aj nepriamo konštatoval, proaktívne ich aproboval tým, že keďže to nevyhodnotil ako účelové, nebráni to dočasnému pozastaveniu výkonu funkcie sudcu. Priamo teda poprel podstatu vyjadrenú v zrušujúcom náleze ústavného súdu, a to že dočasné pozastavenie funkcie sudcu sa musí vykladať restriktívne a môže trvať len po nevyhnutnú dobu;

b) kritérium účelovosti najvyšší správny súd nedefinuje, a teda nie je zrejmé, akým spôsobom ju možno indikovať, avšak nepovažuje za ňu samotnú dĺžku konania, zdĺhavú realizáciu úkonov či neefektivitu konania. V napadnutom uznesení však svojvoľne a bez argumentácie uvádza skutočnosti vylučujúce účelovosť konania, a to napríklad podanie obžaloby či skutočnosť, že

stíhanie je už vo fáze konania pred súdom. Konkrétne pomalosť a zdĺhavosť predsúdneho konania vylučuje účelovosť v prípade, ak sa napokon podá obžaloba. Podanie obžaloby vedie ku konštatácii, že deficity predsúdneho konania nemožno pripísať snahe orgánov činných v trestnom konaní o predlžovanie trestného stíhania. Sťažovateľ takéto kritérium považuje za svojvoľné, neodôvodnené a neudržateľné, hrubo popierajúce požiadavku iba nevyhnutnej doby trvania pozastavenia výkonu funkcie. Sťažovateľovi nie sú zrejmé dôvody, pre ktoré podanie obžaloby bez ďalšieho vylučuje účelovosť konania orgánov činných v trestnom konaní, a teda konvaliduje aj takú dĺžku trestného konania, aká je v jeho prípade. Táto otázka je aktuálna o to viac, ak po prijatí napadnutého uznesenia došlo k odmietnutiu obžaloby sťažovateľa, a teda po 5 rokoch je jeho vec opätovne v predsúdnom konaní. Navyše najvyšší správny súd žiadnym spôsobom neskúmal, či vzhľadom na viac ako 3,5-ročný odstup medzi vznesením obvinenia a podaním obžaloby došlo v čase podania obžaloby k akémukoľvek reálnemu posunu v dôkaznej situácii sťažovateľa;

c) najvyšší správny súd pri svojom rozhodovaní vôbec nezohľadnil doterajšiu celkovú neprimeranú dĺžku trestného konania (a to ani vo vzťahu k otázke skutkovej náročnosti veci), nezohľadnil doterajšiu neprimeranú dĺžku dočasného pozastavenia výkonu funkcie a rovnako nezohľadnil ani skutočnosť, že ešte aj v samotnom procese rozhodovania o dočasnom pozastavení výkonu funkcie došlo opakovane k hrubým zásahom do práv sťažovateľa. Celková dĺžka trestného stíhania a s tým spojená doterajšia celková dĺžka pozastavenia výkonu funkcie sudcu sú pritom mimoriadne dôležité kritériá, keďže trestné stíhanie sťažovateľa je vedené už od marca 2020;

d) najvyšší správny súd sa nezaoberal obsahom či podstatou samotných skutkov. V tomto rozsahu napadnuté uznesenie neobsahuje žiadnu argumentáciu, len strohé a neodôvodnené tvrdenie o tom, že *prima facie* nie sú nezmyselné či nepodložené. Je neudržateľné, že neskúmal posun v dôkaznej situácii obžaloby oproti času vznesenia obvinenia. Abstraktne, neodôvodnene a vágne iba konštatuje, že „v danom čase existovali voči sudcovi viaceré dôkazy“. Sťažovateľ pritom zdôrazňuje, že jeho obvinenie, ako aj obžaloba sú postavené na izolovanej výpovedi spolupracujúceho obvineného, ktorého výpoveď nebola potvrdená žiadnym iným dôkazom, práve naopak, časti jeho výpovede boli vyvrátené. Uvedené zakladá aj nepreskúmateľnosť napadnutého uznesenia;

e) najvyšší správny súd rozhodol bez nariadenia pojednávania a bez toho, aby sťažovateľa vypočul na pojednávaní, čím mu zároveň znemožnil plnohodnotne brániť jeho práva. Rovnako sa v napadnutom uznesení žiadnym spôsobom nevysporiadal s jeho vyjadrením vo veci z 27. novembra 2024. Postupom najvyššieho správneho súdu (aj disciplinárneho senátu) bol porušený aj zákon č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „disciplinárny poriadok“). Disciplinárny poriadok totiž v danej veci neustanovuje inak a povaha veci nevylučuje, aby mal sťažovateľ možnosť ústne a bezprostredne sa vyjadriť k svojmu obvineniu a trestnému stíhaniu, najmä ak následkom rozhodnutia je taký závažný zásah do jeho práv, ako je pozastavenie výkonu jeho sudcovskej funkcie, a o to viac v situácii, keď zásah do jeho práv trvá už takmer 5 rokov a najvyšší správny súd rozhodoval o odvolaní proti rozhodnutiu disciplinárneho senátu zo 17. marca 2020 v decembri 2024.

16. Sťažovateľovi nielenže nie je umožnené vykonávať funkciu sudcu počas 5 rokov (za trvania obmedzení spojených s funkciou sudcu), ale zároveň má počas tejto doby aj znížený plat na 30 %

základného platu. Už samotné zníženie platu výrazne zasiahlo do jeho súkromného života, a to zásadným spôsobom obmedzujúc možnosti jeho hospodárenia vzhľadom na splácanie hypotekárneho úveru a niekoľkých pôžičiek. Okrem finančných dopadov nemožno prehliadať aj výrazný dopad (v profesijnom a osobnom živote) na to, že po dobu takmer 5 rokov mu je znemožnené vykonávať funkciu sudcu, a to zároveň za trvania ďalších obmedzení zárobkovej činnosti spojených s funkciou sudcu. Pri predošlej ústavnej sťažnosti nepožadoval priznanie primeraného finančného zadost'účinenia v presvedčení, že rozhodnutie ústavného súdu bude viesť k odstráneniu protiprávneho stavu.

17. V súčasnosti, keď sťažovateľovo pozastavenie výkonu funkcie trvá skutočne bezprecedentne dlhú dobu a keď z napadnutého uznesenia je zrejmé opakované a nekritické akceptovanie tohto neprípustného stavu najvyšším správnym súdom za použitia kritérií, ktoré *de facto* umožňujú predlžovanie tohto stavu donekonečna, sťažovateľ navrhuje priznanie finančného zadost'účinenia, ktoré uvedené skutočnosti vo svojej výške odzrkadlí (50 000 eur).

18. Sťažovateľ požiadal ústavný súd o prednostné rozhodnutie o tejto ústavnej sťažnosti. Dôvodom je pretrvávajúci zásah do práv sťažovateľa, a tým aj do výkonu jeho sudcovskej funkcie.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

19. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

20. Ústavný súd zistil, že sú splnené všetky ústavné a zákonné predpoklady na prijatie ústavnej sťažnosti sťažovateľa na ďalšie konanie v celom rozsahu, pričom otázku opodstatnenosti tvrdení v nej obsiahnutých bude potrebné posúdiť v konaní vo veci samej, a preto ústavnú sťažnosť prijal na ďalšie konanie (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

21. V ďalšom konaní bude ústavný súd predovšetkým hodnotiť možné porušenie označených práv sťažovateľa napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu. V konaní o prijatej ústavnej sťažnosti ústavný súd následne rozhodne aj o ďalších požiadavkách sťažovateľa uplatnených v petite ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. júna 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu